

GB-012003

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

March / April - 2019

BA00C-201 : Sanskrit

(સુન્દરકાણ્ડ અને વ્યાકરણ)

(Core Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોકનો અનુવાદ કરો : ૪
- (૧) અનિર્વેદઃ શ્રિયો મૂલમનિર્વેદઃ પરં સુખમ્ ।
ભૂયસ્તાવદ્ વિચેષ્યામિ ન યત્ર વિચયઃ કૃતઃ ॥
- (૨) ભર્તા નામ પરં નાર્યા ભૂષણં ભૂષણાદપિ ।
એષા હિ રહિતા તેન શોભનાર્હા ન શોભતે ॥
- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક સસંદર્ભ સમજાવો : ૩
- (૧) સંસ્કારેણ યથા હીનાં વાચમર્થાન્તરં ગતામ્ ।
(૨) યદતીતં પુનર્નેતિ સ્રોતઃ શીઘ્રમયામિવ ।
- (ક) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ટૂંકનોંધ લખો : ૭
- (૧) વાલ્મીકિએ સીતા માટે પ્રયોજેલી ઉપમાઓ.
(૨) રાવણે સીતાને આપેલા પ્રલોભનો.
- ૨ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોકનો અનુવાદ કરો : ૪
- (૧) વામઃ કામો મનુષ્યાણાં યસ્મિન્કિલ નિબદ્ધતે ।
જને તસ્મિન્સ્ત્વનુક્રોશઃ સ્નેહશ્ચ કિલ જાયતે ॥
- (૨) સ્વપ્નોઽપિ નાયં ન હિ મેઽસ્તિ નિદ્રા શોકેન દુઃખેન ચ પીડિતાયાઃ ।
સુખં હિ મે નાસ્તિ યાતોઽસ્મિ હીના તેનેન્દુપૂર્ણપ્રતિમાનનેન ॥

- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક સસંદર્ભ સમજાવો : ૩
- (૧) અકામાં કામયાનસ્ય શરીરમુપતપ્યતે ।
- (૨) સત્યં બતેદં પ્રવદન્તિ લોકે નાકાલમૃત્યુર્ભવતીતિ સન્તઃ ।
- (ક) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ટૂંકનોંધ લખો : ૭
- (૧) સીતાનો વિલાપ
- (૨) સીતાએ રાવણને આપેલ ઉપદેશ
- ૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ટૂંકનોંધ લખો : ૪
- (૧) રાવણનું પાત્રાલેખન
- (૨) વૈદિક સાહિત્યમાં રામકથા
- (બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : ૧૦
- (૧) અસ્મદ્ સર્વનામનું તૃતીયા વિભક્તિનું દ્વિવચનનું રૂપ
(મયા, આવાખ્યામ્, અસ્માભિઃ)
- (૨) દેવેન । (એકવચન, દ્વિવચન, બહુવચન)
- (૩) યચ્છતિ । (પ્રથમ પુરુષ, ઉત્તમ પુરુષ, મધ્યમ પુરુષ)
- (૪) રામઃ સહ વનં ગચ્છતિ । (સીતયા, સીતાં, સીતેન)
- (૫) અહં ધનં । (દદામિ, દદામઃ, દદાવઃ)
- (૬) વિશાલઃ પાઠશાલાં । (ગચ્છતિ, ગચ્છામઃ, ગચ્છસિ)
- (૭) બાલઃ નું તૃતીયા વિભક્તિનું એકવચનનું રૂપ
(બાલેન, બાલાય, બાલાત્)
- (૮) ત્વં પુસ્તકં (દદથઃ દદથ, દદસિ)
- (૯) ગમ્ ધાતુનું વર્તમાનકાળ, બીજોપુરુષ એકવચનનું રૂપ
(ગચ્છતિ, ગચ્છસિ, ગચ્છામિ)
- (૧૦) યૂયમ્ દેવાલયં । (ગચ્છસિ, ગચ્છથ, ગચ્છતઃ)
- ૪ સીતાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- અથવા**
- ૪ કૌંચવધ પ્રસંગ ઉપર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. ૧૪

૫ (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો :

૭

- (૧) વાલ્મીકિ કઈ નદીના કિનારે દર્ભ ચૂંટવા ગયા હતા ?
(A) સરયુ (B) કાવેરી (C) તમસા
- (૨) સીતા મંગળગ્રહથી પીડાયેલી જેવી જણાતી હતી.
(A) રાક્ષસી (B) મંદોદરી (C) રોહિણી
- (૩) ઈન્દ્રે જેમ ને હણ્યો હતો તેમ રામે રાક્ષસ વિરાધને હણ્યો.
(A) શમ્બર (B) ખર (C) ત્રિશિર
- (૪) સીતા રાવણ સાથે વાતચીત કરતી વખતે શાની આડશ રાખતી હતી ?
(A) વસ્ત્ર (B) શસ્ત્ર (C) તણખલું
- (૫) હરિપુંગવઃ શબ્દ માટે વપરાયો છે.
(A) હનુમાનજી (B) રામ (C) વિભીષણ
- (૬) શક્યં લોભયિતું નાહમૈશ્વર્યેણ ધનેન વા । આ વાક્ય કોણ બોલે છે.
(A) સીતા (B) રાવણ (C) હનુમાન
- (૭) શતક્રતુ શબ્દ કોના માટે વપરાયો છે.
(A) રામ (B) કુબેર (C) ઈન્દ્ર

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ઓક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો :

૭

- (૧) સીતાના વિયોગમાં રામ કઈ ચાર બાબતોથી સંતાપ પામે છે ?
- (૨) સીતાનો જન્મ કેવી રીતે થયો હતો ?
- (૩) કેવી સ્ત્રીમાં આસક્તિ રાખનાર પુરુષનું શરીર સંતાપ પામે છે ?
- (૪) સપ્તર્ષિઓએ વાલ્મીકિને કયા મંત્રનો જપ કરવા કહ્યું ?
- (૫) રામાયણના કુલ કેટલા કાંડ છે ? કયા-કયા ?
- (૬) રાવણના મતે રાક્ષસોનો ધર્મ કયો છે ?
- (૭) કેવા રાજાને પ્રાપ્ત કરીને સમૃદ્ધ રાષ્ટ્રો નાશ પામે છે ?